

Försäkringsvillkor

Privatägd kapitalförsäkring med fondförvaltning

Försäkringsvillkor 8004
Försäkringsvillkoren gäller för försäk-
ringar tecknade från och med 2015-02-01.
Senast uppdaterad 2025-04-01.
Folksam Fondförsäkring

Innehåll

Försäkringsavtalet	4
Allmänt	4
Försäkringsgivare.....	4
Försäkringstagare och försäkrad	4
Förmånstagare.....	4
När försäkringen börjar gälla	4
Ångerrätt	5
Oriktiga uppgifter.....	5
Folksams rätt att ändra försäkringsvillkoren och försäkringen	5
Överlåtelse, belåning och pantsättning	5
Försäkringstagarens uppsägningsrätt	5
Försäkringens upphörande vid lågt värde	6
Inskränkningar i försäkringens giltighet	6
Force majeure	8
Premie	8
Premieinbetalning	8
Avbruten premieinbetalning.....	8
Återbetalning av premier	8
Försäkring med fondförvaltning	9
Placering av premie	9
Fonder	9
Fondbyte och fondfördelning.....	9
Ansvar vid fondhandel med mera	9
Förändringar i valbara fonder.....	10
Försäkringskapital.....	10
Utbetalningsbelopp	10
Efterlevandeskydd	11
Återbetalningsskydd	11
Förmånstagarförordnande	11
Generellt förmånstagarförordnande	11
Särskilt förmånstagarförordnande.....	12
Särskilt livsfallsförordnande	12
Förfoganderätt	12
Omyndig försäkringstagare eller försäkringstagare som vid tecknandet av försäkringen företrädts av god man eller förvaltare.....	12
Avstående.....	12
Återköp	13
Utbetalning	13
Utbetalning vid avtalad slutålder, livsfall	13
Utbetalning vid dödsfall	13
Ändring av utbetalningstid.....	14
Förtida uttag	14
Uppskjutet uttag	14
Förlängning av utbetalningstid.....	14
Avkortning av utbetalningstid	14
Tidpunkt för utbetalning och räntebestämmelser	14
Utbetalningstermin.....	14
Anmälan vid dödsfall	15

Avgifter och skatter	15
Avgifter	15
Skatter	15
Övrigt	16
Årlig information	16
Behandling av personuppgifter	16
Om vi inte skulle komma överens	17
Vi vill att du ska vara nöjd.....	17
Vänta inte för länge.....	18
Begreppsförklaringar	18

Försäkringsavtalet

Allmänt

Privatägd kapitalförsäkring med fondförvaltning, nedan kallad försäkringen, kan tecknas av fysisk person.

Försäkring kan tecknas från och med den månad försäkringstagaren har fötts och till och med den månad försäkringstagaren fyller 85 år. Försäkringstiden, inklusive utbetalningstiden, ska vara lägst 5 år. För försäkringar tecknade from 2015-02-01 till och med 2018-12-31 ska dock försäkringstiden, inklusive utbetalningstiden, vara lägst 10 år.

Utbetalning kan ske vid avtalad slutålder, så kallat livsfall, och vid den försäkrades dödsfall. Läs mer under *Utbetalning*.

För försäkringsavtalet gäller dessa försäkringsvillkor, försäkringsavtalslagen (2005:104) och svensk lag i övrigt samt vad som anges i försäkringsbeskedet.

Försäkringsgivare

Försäkringsgivare är Folksam Fondförsäkringsaktiebolag (publ), organisationsnummer 516401-8607, i dessa försäkringsvillkor benämnt Folksam. Huvudkontorets adress är Folksam, 106 60 Stockholm. För mer information om bolaget, gå in på folksam.se eller kontakta närmaste Folksamkontor.

Tillsynsmyndighet

Folksams verksamhet står under tillsyn av Finansinspektionen.

Adress: Box 7821, 103 97 Stockholm

telefon: 08-408 980 00

e-post: finansinspektionen@fi.se

webb: fi.se

Folksams marknadsföring står under tillsyn av Konsumentverket.

Adress: Konsumentverket/KO, Box 48, 651 02 Karlstad

telefon: 0771-42 33 00

e-post: konsumentverket@konsumentverket.se

webb: konsumentverket.se

Försäkringstagare och försäkrad

Försäkringstagaren är den som äger försäkringen. Den försäkrade är den person som har sitt liv försäkrat.

Försäkringstagarens rätt att förfoga över försäkringen enligt dessa villkor kan vara begränsad på grund av pantsättning eller oåterkalleligt förmånstagarförordnande.

Förmånstagare

Förmånstagare är den som har rätt till försäkringsbeloppet eller försäkringen, se *Förmånstagarförordnande*.

När försäkringen börjar gälla

Folksams ansvar inträder när försäkringstagaren har ansökt om försäkring, eller antagit ett anbud från Folksam, samt första premien eller engångspremien är betald, om försäkringstagaren inte har begärt att försäkringen ska träda i kraft vid ett senare tillfälle. Om försäkringen ska träda i kraft senare, inträder Folksams ansvar vid den tidpunkten.

Folksam skickar ett försäkringsbesked till försäkringstagaren som en bekräftelse på försäkringsavtalet. Försäkringen börjar inte gälla förrän första premien är betald.

Försäkringsavtalet gäller till dess att utbetalningarna från försäkringen upphör.

Ångerrätt

Om du ångrar att du ingick tecknade försäkringen, kan avtalet avslutas omedelbart om du muntligen eller skriftligen meddelar detta till Folksam inom 30 dagar från det att du får kännedom om att försäkringsavtalet kommit till stånd.

Återbetalning sker då av det lägsta av, å ena sidan, gjord inbetalning på försäkringen eller, å andra sidan, aktuellt värde på försäkringsavtalet. Avdrag görs för eventuella kostnader för försäkringsskydd och avkastningsskatt, kostnader för den tid försäkringen varit gällande samt kostnader hänförliga till avtalets ingående.

Oriktiga uppgifter

Försäkringsavtalet grundas på de uppgifter som försäkringstagaren och den försäkrade har lämnat till Folksam. Om någon uppgift som försäkringstagaren eller den försäkrade lämnat är oriktig eller ofullständig, gäller vad som anges för sådant fall i försäkringsavtalslagen och i dessa villkor.

Om oriktiga uppgifter enligt försäkringsavtalslagen lämnats och riktiga uppgifter hade lett till förbehåll avseende försäkringens giltighet gäller försäkringen med sådant förbehåll. Om riktiga uppgifter hade lett till förhöjd premie nedsätts försäkringsbeloppet i motsvarande mån. Om riktig uppgift hade lett till att försäkringen inte beviljats, kan avtalet vara ogiltigt och/eller Folksam vara fritt från ansvar för inträffat försäkringsfall. Inbetalda riskpremier för förfluten tid återbetalas inte.

Om försäkringsavtalet är ogiltigt eller Folksam är fritt från ansvar enligt försäkringsavtalslagen, är Folksams betalningsskyldighet inskränkt till ett belopp motsvarande högst återköpsvärdet för försäkringen.

Folksams rätt att ändra försäkringsvillkoren och försäkringen

Folksams rätt att under försäkringstiden ändra försäkringsvillkoren och försäkringsavtalet är begränsad. Ändring kan ske om det är nödvändigt på grund av ändrad lagstiftning, myndigföreskrifter eller ändrad rättstillämpning. Detsamma gäller om en sådan rätt särskilt avtalats eller om förutsättningarna för avtalet förändrats på så sätt att en ändring i försäkringsvillkoren behövs av försäkringstekniska skäl, på grund av försäkringens art eller om ändring i försäkringsvillkoren är nödvändig på grund av någon annan särskild omständighet. En ändring av försäkringsvillkoren träder i kraft en månad efter det att Folksam avsänt meddelande om ändringen eller vid den tidpunkt som följer av lag eller myndighets föreskrift. Normalt sker sådan ändring vid slutet av en premieperiod. En ändring som kan anses vara obetydlig eller till fördel för försäkringstagarna får genomföras utan särskild information. Folksam kan ändra nivå och sättet att ta ut avgifter under försäkringstiden. Normalt sker det vid slutet av en premieperiod och ändringen träder då ikraft vid nästa premieperiod.

Överlåtelse, belåning och pantsättning

Överlåtelse

Försäkringen får överlåtas till annan fysisk eller juridisk person under förutsättning att hinder inte föreligger mot överlåtelsen enligt lag. Vid överlåtelse av försäkring från fysisk person till juridisk person kan inte fortsatt premieinbetalning ske på försäkringen.

Belåning och pantsättning

Försäkringen får belånas och användas som pant. Belåning kan dock inte ske hos Folksam.

Panthavaren har rätt att ta försäkringen i anspråk enligt vad som följer av lag och pantavtal. Den som påfordrar utbetalning i egenskap av panthavare ska kunna styrka sin rätt till panten.

Försäkringstagarens uppsägningsrätt

Försäkringstagaren har rätt att när som helst säga upp försäkringen och avsluta premieinbetalningen. Läs mer under *Återköp*.

Försäkringens upphörande vid lågt värde

Om försäkringskapitalet understiger två procent av prisbasbeloppet har Folksam rätt att kräva att ytterligare premie betalas till försäkringen. Premien ska betalas in inom 30 dagar från det att Folksam skickade kravet om inbetalning till försäkringstagaren. Om premien inte betalas in inom denna tid har Folksam rätt att säga upp försäkringen. Försäkringen upphör i så fall 14 dagar efter att Folksam skickat uppsägningsbrevet till försäkringstagaren varefter försäkringskapitalet betalas ut till den ersättningsberättigade. Folksam har rätt att ta ut återköpsavgift för denna händelse.

Inskränkningar i försäkringens giltighet

Försäkringstagaren är skyldig att på Folksams begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för om försäkringen ska meddelas, utvidgas eller förnyas. Försäkringstagaren ska ge riktiga och fullständiga svar på Folksams frågor. Anmäl även ändrade förhållanden. Försäkringstagaren är skyldig att snarast meddela oss när det sker en ändring av förhållanden som är av betydelse för försäkringen. Exempel på sådana förändringar är om försäkringstagen flyttar utomlands och får en annan skattehemvist eller får en ny befattning, till exempel riksdagsledamot, som innebär att du ska anses som PEP, person i politiskt utsatt ställning. Om någon uppgift som lämnats är oriktig eller ofullständig gäller vad som anges under *Oriktiga uppgifter*. Har sådan uppgift lämnats av den försäkrade gäller detsamma som om denne varit försäkringstagare.

För försäkring gäller nedan angivna inskränkningar. Om försäkringen enligt dessa bestämmelser inte gäller föreligger inte någon rätt till återbetalning av premier. Däremot föreligger rätt till försäkringens återköpsvärde inklusive tilläggsbelopp. Inskränkning i försäkringens giltighet hävs om särskilt avtal träffas om detta.

Särskild riskfylld verksamhet

Riskfyllda yrken och uppdrag

Försäkring omfattar inte dödsfall som drabbar försäkringstagaren då denne, genom sitt arbete eller inom särskild verksamhet eller industri, utsätts för en större risk än normalt.

Exempel på sådan verksamhet är när försäkringstagaren är verksam:

- på oljeplattform
- med att säkra eller skydda annan person eller egendom eller liknande särskilt riskfylld verksamhet
- som stuntman, luftakrobat eller liknande
- i yrkesmässig motorsport.

Sport och idrott

Försäkring omfattar inte dödsfall till följd av att försäkringstagaren har deltagit i sport, idrotts tävling eller träning vid verksamhet där försäkringstagaren uppburit inkomst/bidrag (bidrag från sponsorer jämställs med inkomst) och som bedrivs av idrottsgymnasium, folkhögskola, högskola eller liknande utbildning med idrottsinriktning, idrottsförbund eller annan idrottsförening/idrottsklubb än korporationsförening.

Försäkringen gäller inte heller vid dödsfall till följd av deltagande i sport och idrott, expeditions- eller äventyrsaktivitet eller annan riskfylld sysselsättning som inte kan anses som motions- eller fritidssysselsättning i normal omfattning och intensitet.

Exempel på sådan sysselsättning är när försäkringstagaren:

- utövar kampsport där slag, sparkar eller motsvarande ingår
- deltar i expeditions- eller äventyrsverksamhet
- klättrar på berg, is, klippa, eller glaciär
- bedriver fallskärmshoppning, drak-, glid-, skärm-, ballong- och segelflygning, bungee jump eller liknande
- bedriver dykning på större djup än 30 meter, ensamdykning, dykning utan ytorganisation eller is-, vrak- eller grottdykning.

Själv mord

Innan ett år förflutit från det att försäkringen trädde i kraft gäller försäkringen vid självmord endast om det måste antas, att den tagits utan tanke på självmordet.

Flygning

Försäkring gäller vid alla slag av flygning om försäkringstagaren är passagerare.

Försäkringen omfattar inte dödsfall som inträffar under eller i samband med att försäkringstagaren är förare eller har annan befattning ombord vid:

- militär flygning
- avancerad flygning
- yrkesmässig provflygning
- flygutbildning
- privatflygning utanför Europa eller
- flygning för flygbolag som inte har koncession i Sverige, Norge, Danmark, Finland eller Island.

Grov vårdslöshet

Ersättning från försäkring kan sättas ned helt eller delvis om försäkringstagaren drabbas av dödsfall som föranletts av att försäkringstagaren varit grovt vårdslös, till exempel genom påverkan av alkohol, annat berusningsmedel, narkotiska preparat eller dopningspreparat eller genom påverkan av läkemedel, som inte har använts i medicinskt syfte enligt läkares ordination.

Eventuell ersättning kan också sättas ned helt eller delvis om det kan antas att försäkringstagaren företagit en handling eller underlåtit att handla med vetskap om att handlingen eller underlåtenheten att handla innebar en betydande risk för att försäkringstagaren skulle drabbas av dödsfall.

Krig och politiska oroligheter

Krigstillstånd i Sverige

Vid krigstillstånd i Sverige gäller särskild lagstiftning i fråga om Folksams ansvar och rätt att ta ut tilläggspremie (krigspremie).

Deltagande i krig eller i politiska oroligheter utanför Sverige

Försäkring omfattar inte dödsfall då försäkringstagaren deltar i krig, som inte sammanhänger med krigstillstånd i Sverige, krigsliknande händelser eller politiska oroligheter utanför Sverige.

Försäkring gäller inte heller för dödsfall som inträffar inom tolv månader efter sådant deltagande och som kan anses vara beroende av kriget eller oroligheterna.

Deltagande i militärt FN-uppdrag räknas inte som deltagande i krig eller politiska oroligheter.

Vistelse utom Sverige vid krig eller krigsliknande politiska oroligheter

Om försäkringstagaren vistas i ett land utanför Sverige, där krig eller krigsliknande politiska oroligheter råder utan att försäkringstagaren själv deltar, gäller följande. Försäkring omfattar inte dödsfall som kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

Om kriget eller oroligheterna bryter ut medan försäkringstagaren vistas i området gäller försäkring de första fyra veckorna. Däremot gäller begränsningen genast om försäkringstagaren beger sig till ett område där krig eller krigsliknande politiska oroligheter råder.

Försäkring gäller inte heller vid dödsfall som inträffar inom tolv månader efter sådan vistelse och som kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

Atomkärnprocess

Försäkring omfattar inte dödsfall som orsakats direkt eller indirekt av atomkärnprocess.

Terroristhandling

Försäkring omfattar inte dödsfall som förorsakats genom spridning av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terroristhandling. Terroristhandling är en handling som inbegriper men inte är begränsad till användning av tvång eller våld och/eller till hot om tvång eller våld av en person eller grupper av personer. Den utförs av någon som antingen handlar ensam, för en organisations eller statsmakts räkning eller i förbindelse med en organisation eller statsmakt. Handlingen begås av politiska, religiösa, ideologiska eller etiska skäl, inklusive avsikten att påverka statsmakt och/eller att framkalla fruktan i allmänheten eller någon del av allmänheten.

Force majeure

Om en utredning av ett försäkringsfall eller utbetalning av ett försäkringsbelopp blir försenad på grund av force majeure, det vill säga en händelse som ligger utanför Folksamns kontroll, kan inte Folksam hållas ansvarigt för förseningen. Detta givet att Folksam har gjort vad som skäliga kan begäras för att begränsa de skador som kan uppkomma.

Exempel på sådana händelser som kan utgöra force majeure är ändrad lagstiftning, myndighetsåtgärd, krig, krigsliknande händelser, terrorhandling, naturkatastrof, brand, strejk, blockad, bojkott, lockout eller annan liknande omständighet.

Belräffande strejk, blockad, bojkott och lockout gäller ovanstående även om det är Folksam som är föremål eller vidtar sådan konfliktåtgärd.

Folksam svarar inte heller för skada som orsakats av fel i telefonnät eller annan teknisk utrustning som inte tillhör oss.

Premie

Inbetalningar som görs på en försäkring kallas premier.

Försäkringar kan tecknas med olika premiebetalningssätt:

- engångspremie
- löpande engångspremie.

Vilket premiebetalningssätt som gäller framgår av försäkringsbeskedet.

Folksam kan ha begränsningar för lägsta och högsta premie per försäkringsavtal och per försäkrad i Folksam. Begränsningarna framgår av förköpsinformationen, som finns på folksam.se.

Premieinbetalning

Premieinbetalning kan ske från och med den månad den försäkrade har fötts och fram till månaden före påbörjad utbetalning, dock senast till 99 år.

Avbruten premieinbetalning

Försäkringstagaren kan avbryta premieinbetalningen när som helst för försäkring med löpande engångspremie.

Återbetalningsskyddet ingår i försäkringen och kostnaden täcks genom inlösen av fondandelar. Det totala värdet i försäkringen påverkas därmed.

Återbetalning av premier

Vid avtalad slutålder, livsfall

Inbetald premie som avser tid efter den månad som utbetalning påbörjas kan återbetalas av Folksam. Om den återbetalda premien har påverkat försäkringsbeloppet korrigeras försäkringsbeloppet innan nästa utbetalning sker.

Vid dödsfall

Om inbetalning av premie sker *för* dödsfallsmånaden anses den inbetalningen som inbetald premie och ska inte betalas tillbaka.

Om inbetalning av premie sker *för tid efter* dödsfallsmånaden anses den inbetalningen inte som premie och ska betalas tillbaka till dödsboet. Om återbetalning ska göras från Folksam och inbetalningen påverkat försäkringen ska Folksam återbetala premien innan eventuell utbetalning till efterlevande och försäkringsbeloppet korrigeras innan nästa utbetalning sker.

Försäkring med fondförvaltning

Ett sparande i fonder ger ingen garanterad avkastning. Det är i huvudsak fondandelarnas utveckling som avgör försäkringskapitalets storlek. Historisk avkastning är ingen garanti för framtida avkastning. De premier som placeras i försäkringen kan både öka och minska i värde och det är inte säkert att försäkringstagaren får tillbaka hela det insatta kapitalet.

Aktuell information om bland annat fondkurser och avkastning finns tillgänglig på [folksam.se](https://www.folksam.se).

Placering av premie

En premie som inkommit till Folksam placeras, sedan avdrag gjorts för eventuella avgifter, i den eller de fonder som försäkringstagaren har valt och som vid var tidpunkt anvisas av Folksam. Om försäkringstagaren inte gjort något eget val placeras premien i den eller de fonder/fondportföljer Folksam vid var tid anvisat som förval, läs mer på <https://www.folksam.se/sparande/vart-fondutbud/valbara-fonder>. Där finner du också Regler för Folksams fondportföljer. Fördelningen mellan fonder eller fondportföljer gäller för framtida premier intill dess att försäkringstagaren anmäler att fördelningen ska ändras. Fördelningen ska anges i hela procent.

Fondandelar köps så snart det är möjligt efter det att en premie har inkommit till Folksam och placerats på försäkringen. Vid nyteckning gäller åtagandet tidigast räknat från det att Folksams försäkringsansvar inträtt, se *När försäkringen börjar gälla*.

Fonder

För varje inbetald premie registreras – efter avdrag för eventuella avgifter – andelar i fonder. Antalet andelar bestäms av fondens pris per andel (fondens kurs).

Folksam har rätt att bestämma ett högsta antal fonder som samtidigt får vara knutna till försäkringsavtalet och ett lägsta belopp för placering i de enskilda fonderna.

Belopp som utbetalas från försäkringen motsvarar – efter avdrag för eventuella avgifter – det så kallade inlösenvärdet. Inlösenkurs (fondens kurs) bestäms av fondens pris per andel efter avdrag för eventuell inlösenavgift.

Antalet fondandelar förändras under försäkringstiden. Antalet andelar kan öka bland annat genom premieinbetalning och utdelning i fonderna. Antalet andelar minskar bland annat genom avdrag för avgifter, avkastningsskatt samt utbetalning från försäkringen.

Omräkning av kurser noterade i utländska valutor

Kurser som är noterade i utländska valutor räknas om av Folksam med hjälp av faktiskt erhållen eller officiell växlingskurs. Folksam har rätt att tillgodogöra sig ersättning för sina kostnader vid växling och överföring av valuta.

Fondbyte och fondfördelning

Försäkringstagaren kan när som helst ändra fördelningen av försäkringskapitalet mellan fonderna samt byta fonder inom det fondutbud, som Folksam erbjuder och som presenteras på [folksam.se](https://www.folksam.se). Vid försäkringstagarens död övergår rätten att ändra fördelningen av försäkringskapitalet mellan fonderna samt byta fonder till förmånstagare.

Försäkringstagaren kan göra ändringarna på [folksam.se](https://www.folksam.se), under Logga in – Mina sidor.

Folksam har rätt att ta ut en avgift ur försäkringen för ändrad fondfördelning eller fondbyte. Avgiften framgår av förköpsinformationen, som finns på [folksam.se](https://www.folksam.se).

Ansvar vid fondhandel med mera

Köp och inlösen av fondandelar, till följd av in- och utbetalningar, samt fondbyten, genomförs så snart det är möjligt från det att Folksam erhållit erforderligt underlag för transaktionen. Hur lång tid en transaktion tar är bland annat beroende av bryttidpunkterna i berörda fonder och det antal affärs- och likviddagar som fonden tillämpar. Köp och inlösen kan också försenas på grund av pågående handel med fondandelar, avgifts- och avkastningsskatteuttag, fördröjd eller utebliven kursättning, stängda marknadsplatser eller störningar i de tekniska och administrativa system varav transaktionen är beroende. Folksam ansvarar i sådana fall inte för eventuell förlust till följd av kursuppgång eller kursnedgång under tiden fram till det att transaktion kan genomföras.

Folksam ansvarar inte för ekonomisk förlust eller utebliven vinst som kan drabba försäkringstagaren eller annan i samband med placering i fonder, om Folksam har förfarit med normal aktsamhet. Folksam ansvarar inte heller för ekonomisk förlust, som kan drabba försäkringstagaren, när handel i berörd fond inte kan genomföras på grund av föreskrifter i fondförvaltarens fondbestämmelser.

Det åligger försäkringstagaren att vid placering av premie eller vid omplacering, inom 30 dagar från tidpunkten för fondplaceringsanvisningen, kontrollera via Folksams kundtjänst eller på annat sätt, till exempel via Mina sidor, att placeringen är genomförd i enlighet med lämnad anvisning. Försäkringstagaren ska omgående påtala eventuella fel eller brister för Folksam.

Om sådan kontroll inte gjorts eller om eventuella fel eller brister inte påtalats enligt ovan förlorar försäkringstagaren rätten att begära ersättning eller begära andra åtgärder från Folksam.

Förändringar i valbara fonder

Folksam har rätt att förändra fondutbudet genom att ta bort eller lägga till fonder. Befintliga innehav i fonder som tas bort placeras i jämförbar tillgänglig fond. Saknas jämförbar fond har Folksam rätt att placera kapitalet i valfri fond med försiktig placeringsinriktning.

Försäkringskapital

I en försäkring med fondförvaltning ingår inte något löfte om ränta eller avkastning. Försäkringens värdeutveckling och därmed utbetalningar från försäkringen beror på kursutvecklingen i de fonder som har valts samt på avkastningsskatt och avgifter. Folksam ansvarar inte för fondandelarnas värdeutveckling.

Utbetalningsbeloppet räknas ut inför varje enskild utbetalning. Beroende på värdet på fondandelarna kommer olika belopp att betalas ut vid varje utbetalningstillfälle.

Försäkringskapitalet är försäkringens aktuella värde vid var tidpunkt med hänsyn till

- premieinbetalningar
- avdrag för avkastningsskatt
- värdeutvecklingen i fondandelarna
- utdelning i fonderna
- avdrag för försäkringsavgifter samt eventuell återköpsavgift
- utbetalningar
- att försäkringen ändras, eller upphör, vid försäkringstagarens dödsfall
- riskpremier
- återköp.

Utbetalningsbelopp

Folksam löser in fondandelar för att täcka utbetalningsbeloppet och avkastningsskatten som härrör till utbetalningsbeloppet. Dessutom tas hänsyn till antaganden om framtida förräntning, avgifts- och avkastningsskatteuttag.

Vid avtalad slutålder, livsfall

Utbetalningsbeloppet bestäms utifrån försäkringens värde vid varje utbetalningstillfälle och utbetalningstid.

Vid dödsfall

Vid den försäkrades död görs utbetalning till försäkringstagare. När försäkrad och försäkringstagare är samma person görs utbetalning till förmånstagare.

Vid den försäkrades död fastställs, när det finns fler förmånstagare, varje förmånstagares andel av försäkringskapitalet som hör till försäkringen.

Om den försäkrade avlider *före* påbörjad utbetalning höjs försäkringskapitalet vid dödsfallstidpunkten med 1 procent. Utbetalning sker till förmånstagare enligt avtal – periodiskt eller som ett engångsbelopp.

Om den försäkrade avlider *under* utbetalningstiden höjs försäkringskapitalet vid dödsfallstidpunkten med 1 procent. Utbetalning sker till förmånstagare under resterande utbetalningstid. Med resterande utbetalningstid avses den avtalade utbetalningstiden, minskad med tid för redan gjord utbetalning av försäkringen.

Utbetalningsbeloppet bestäms sedan vid varje utbetalningstillfälle utifrån aktuellt värde av denna andel och med beaktande av återstående utbetalningstid.

Om Folksam återkräver belopp som utbetalats för tid efter den försäkrades dödsfallsmånad ska som huvudregel återkravet ha reglerats innan eventuellt återbetalningsskydd kan börja betalas ut. I normalfallet ska inte någon lägsta beloppsgräns gälla för storleken på återkravet.

Efterlevandeskydd

Återbetalningsskydd

Försäkringen tecknas med ett återbetalningsskydd, som innebär att om den försäkrade avlider höjs försäkringskapitalet vid dödsfallstidpunkten med 1 procent.

Försäkringstagaren kan inte välja bort återbetalningsskyddet.

Försäkring med återbetalningsskydd kan gälla längst till och med att den försäkrade fyller 99 år.

Riskpremier

För återbetalningsskyddet betalar försäkringstagaren en riskpremie baserat på den del av återbetalningsskyddet som överstiger försäkringskapitalet. Riskpremien är individuell och beräknas med hänsyn till riskens storlek och sannolikhet för dödsfall vilket i sin tur beror på den försäkrades ålder. Antaganden om dödlighet kan ändras.

Se aktuella riskpremier i förköpsinformationen, som finns på folksam.se.

Förmånstagarförordnande

Förmånstagarförordnandet fastställer vem som har rätt till utbetalning från försäkringen eller övertar äganderätten till försäkringen.

Generellt förmånstagarförordnande

Det generella förmånstagarförordnandet gäller i nedan angiven ordning:

1. Försäkringstagarens make/registrerade partner/sambo.
2. Försäkringstagarens arvsberättigade släktingar.

Ovanstående generella förordnande gäller vid den försäkrades dödsfall om inte försäkringstagaren anmält annat särskilt förmånstagarförordnande eller skriftligen anmält att försäkringen ska gälla utan förmånstagarförordnande. När försäkringen gäller utan förmånstagarförordnande gäller vid försäkringstagarens dödsfall att försäkringsbeloppet, eller försäkringen vid försäkring på annans liv, tillfaller försäkringstagarens dödsbo.

Förordnande till make gäller inte under tid då mål om äktenskapsskillnad pågår. Detta gäller även vid förordnande av typ ”min make NN”. Förordnande till make som endast angivits med namn gäller oavsett om äktenskapet består eller inte.

Med sambo avses sambo enligt sambolagen (2003:376) där ingen av samborna är gift. Förordnande till förmån för sambo förfaller om samboförhållandet upphör. Detsamma gäller om förordnandet är av typ ”min sambo NN”. Förordnande till sambo som endast angivits med namn, gäller även efter det att samboförhållandet upphört.

Om försäkringstagaren avlider tillfaller försäkringsbeloppet eller försäkringen, vid försäkring på annans liv, förmånstagare. Om vid försäkringstagarens död ett förmånstagarförordnande inte går att verkställa för att det saknas förmånstagare tillfaller försäkringsbeloppet eller försäkringen, vid försäkring på annans liv, försäkringstagarens dödsbo.

Särskilt förmånstagarförordnande

Försäkringstagaren, eller efter dennes död förmånstagare med förfoganderätt, har rätt att ändra förmånstagare genom att göra ett särskilt förmånstagarförordnande.

Om försäkringstagaren vill göra ett särskilt förmånstagarförordnande ska detta anmälas skriftligen till Folksam. Anmälan kan göras i samband med tecknandet av försäkringen eller senare. Förmånstagarförordnandet gäller från och med den dag anmälan inkommer till Folksam.

Förordnande till make gäller inte under tid då mål om äktenskapsskillnad pågår. Detta gäller även vid förordnande av typ ”min make NN”. Förordnande till make som endast angivits med namn gäller oavsett om äktenskapet består eller inte.

Med sambo avses sambo enligt sambolagen (2003:376) där ingen av samborna är gift. Förordnande till förmån för sambo förfaller om samboförhållandet upphör. Detsamma gäller om förordnandet är av typ ”min sambo NN”. Förordnande till sambo som endast angivits med namn, gäller även efter det att samboförhållandet upphört.

Det särskilda förmånstagarförordnandet gäller till dess att försäkringstagaren ändrar eller återkallar det. Ett förmånstagarförordnande kan dock göras oåterkalleligt och kan då inte återkallas eller ändras utan förmånstagarens samtycke.

Om försäkringstagaren avlider tillfaller försäkringsbeloppet eller försäkringen, vid försäkring på annans liv, förmånstagare. Om vid försäkringstagarens död ett förmånstagarförordnande inte går att verkställa för att det saknas förmånstagare tillfaller försäkringsbeloppet eller försäkringen, vid försäkring på annans liv, försäkringstagarens dödsbo.

Särskilt livsfallsförordnande

I ett livsfallsförordnande kan försäkringstagaren välja vem som får försäkringsbeloppet vid vald slutålder.

Om försäkringstagaren vill göra ett särskilt livsfallsförordnande ska detta anmälas skriftligen till Folksam. Anmälan kan göras i samband med tecknandet av försäkringen eller senare. Livsfallsförordnandet gäller från och med den dag anmälan inkommer till Folksam.

Förfoganderätt

Efter försäkringstagarens död har förmånstagaren förfoganderätt till försäkringen. Förmånstagaren kan göra samma ändringar som försäkringstagaren kunnat. Försäkringstagare som inte vill att förfoganderätt ska gälla, måste anmäla detta till Folksam.

Omyndig försäkringstagare eller försäkringstagare som vid tecknandet av försäkringen företräds av god man eller förvaltare

Ansökan för försäkringstagare som är omyndig eller som vid tecknandet av försäkringen företräds av god man eller förvaltare, omfattar inte något förmånstagarförordnande. När förmånstagarförordnande saknas vid försäkringstagarens dödsfall, tillfaller utfallande försäkringsbelopp eller försäkringen försäkringstagarens dödsbo.

Avstående

Förmånstagare kan helt eller delvis avstå från sin förmånstagar rätt. Ett avstående kan inte villkoras och avser, för förmånstagare med förfoganderätt, alla framtida utbetalningar. I avstående eller avliden förmånstages ställe träder den/de förmånstagare som är närmast i tur, enligt förordnandet, in. Har ett avstående gjorts och det senare inte går att verkställa förmånstagarförordnandet för att det saknas förmånstagare, återinträder den som tidigare gjort avstående.

Återköp

Med återköp menas att Folksam helt eller delvis köper tillbaka försäkringsavtalet före den tidpunkt då det löper ut. Vid pantsatt försäkring krävs samtycke av panthavaren för att återköp ska kunna genomföras.

Folksam löser in fondandelar för att täcka återköpsbeloppet samt avgifter och skatter.

Särskilt gällande för helt återköp:

- Vid helt återköp upphör försäkringen och därmed återbetalningsskyddet.
- Vid helt återköp utbetalas försäkringskapitalet till försäkringstagaren, minskat med avgift för återköp och avdrag för kvarstående avkastningsskatt.

Särskilt gällande för delåterköp:

- Efter ett delåterköp ska det finnas minst 1000 kr kvar på försäkringen innan eventuell avkastningsskatt dras av.
- Värdet på återbetalningsskyddet minskar procentuellt lika mycket som fondvärdet minskar.
- Vid delåterköp utbetalas det belopp försäkringstagaren begärt. Avdrag för kvarstående avkastningsskatt och återköpsavgift sker från kvarvarande försäkringskapital.

Återköpsavgift

Folksam har rätt att ta ut en avgift vid helt eller delvis återköp av försäkringen, s.k. återköpsavgift, samt rätt att när som helst ändra avgiften och sättet att ta ut den. Information om aktuella avgifter finns på folksam.se/aterkop. Folksam har rätt att ändra reglerna för återköp.

Utbetalning

I samband med tecknandet av försäkringen bestämmer försäkringstagaren hur och när utbetalningen ska ske. Vad som gäller enligt försäkringsavtalet framgår av försäkringsbeskedet

Valbara utbetalningssätt är följande

Engångsutbetalning – Hela försäkringskapitalet betalas ut vid ett tillfälle*.

Periodisk, temporär – Försäkringskapitalet betalas ut under en tid av som kortast 2 år och som längst 30 år*.

* Engångsutbetalning är endast valbart för försäkringar tecknade från och med 2016-06-01.

* För försäkringar tecknade mellan 2015-02-01 och 2018-12-31 kan försäkringskapitalet betalas ut under en tid av som kortast 5 år.

Fram till dess att utbetalningen påbörjas är det ofta möjligt att ändra utbetalningssätt.

Utbetalning vid avtalad slutålder, livsfall

Folksam börjar betala ut från försäkringen till försäkringstagaren vid den avtalade slutåldern. Om försäkringstagaren registrerat ett livsfallsförordnande så betalar Folksam ut från försäkringen till vald förmånstagare.

Utbetalning vid dödsfall

Folksam börjar betala ut från försäkringen till förmånstagare eller om ett förmånstagarförordnande inte går att verkställa för att det saknas förmånstagare eller försäkringen gäller utan förmånstagarförordnande, till dödsboet. Vid försäkring på annans liv görs utbetalning till försäkringstagare. Utbetalning sker från och med månaden efter den försäkrades dödsfallsmånad.

Om Folksam börjar betala ut från försäkringen, som avser livsfall, för försäkringstagarens dödsfallsmånad anses den utbetalningen som riktigt utbetalad och kan inte återkrävas av Folksam.

Om förmanstagare har förfoganderätt bestämmer denne hur utbetalning ska göras. Om förmanstagare saknar förfoganderätt görs utbetalning i enlighet med vad försäkringstagaren föreskrivit.

Utbetalningen upphör senast den månad då den försäkrade skulle ha fyllt 99 år.

Ändring av utbetalningstid

Innan försäkringen har börjat utbetalas, finns rätt att ändra utbetalningstiden. Vid ändring av utbetalningstiden förändras utbetalningsbeloppet.

Förtida uttag

Försäkringstagaren kan ta ut försäkringen i förtid, så kallat förtida uttag. Försäkringstiden, måste dock vara minst 5 år.

För försäkringar tecknade mellan 2015-02-01 och 2018-12-31 måste försäkringstiden dock vara minst 10 år.

Uppskjutet uttag

Försäkringstagaren kan senarelägga start av utbetalning av försäkringen, så kallat uppskjutet uttag. Försäkringstiden, måste dock vara minst 5 år.

För försäkringar tecknade mellan 2015-02-01 och 2018-12-31 måste försäkringstiden dock vara minst 10 år.

Förlängning av utbetalningstid

Försäkringstagaren kan, i samband med att utbetalningen ska påbörjas, förlänga utbetalningstiden, som längst 30 år.

Avkortning av utbetalningstid

Försäkringstagaren kan korta ner utbetalningstiden. Försäkringstiden måste dock vara minst 5 år.

För försäkringar tecknade mellan 2015-02-01 och 2018-12-31 måste försäkringstiden dock vara minst 10 år.

Tidpunkt för utbetalning och räntebestämmelser

Utbetalning ska normalt ske senast en månad efter det att den som gör anspråk på beloppet fullgjort vad som krävs för utbetalning. Om det finns anledning att utreda om någon uppgift som lagts till grund för försäkringsavtalet varit oriktig eller ofullständig, behöver utbetalning dock inte ske förrän en månad förflutit efter det att sådan utredning avslutats. Utredningen ska bedrivas skyndsamt.

Vid dröjsmål med utbetalning betalar Folksam ränta enligt räntelagen (1975:635).

Även om dröjsmål inte föreligger och Folksam inte betalar dröjsmålsränta, utgår så kallad förräntningsrörelseränta, motsvarande referensräntan minskad med två procentenheter, från och med den 31:a dagen efter att belopp förfallit till betalning. Referensräntan fastställs av Riksbanken varje kalenderhalvår.

Utbetalningstermin

Utbetalningstermin, det vill säga med vilken regelbundenhet försäkringskapitalet betalas ut, är normalt månadsvis i efterskott. Om det totala utbetalningsbeloppet för perioden understiger 2 procent av prisbasbeloppet, har Folksam rätt att ändra utbetalningstid och utbetalningstermin.

Om försäkringskapitalet vid avtalad utbetalningstidpunkt är lägre än de minimigränser som Folksam vid var tid tillämpar kan hela värdet utbetalas vid ett och samma tillfälle.

Anmälan vid dödsfall

Vid dödsfall ska anmälan göras till Folksam snarast möjligt. Dödsfallsintyg och släktutredning från Skatteverket ska bifogas anmälan. På begäran ska kompletterande handlingar och uppgifter i övrigt som är av betydelse för bedömning av rätten till utbetalning lämnas utan kostnad för Folksam. Av Folksam begärt läkarintyg bekostas dock av Folksam.

Medgivande för Folksam att, för bedömning av försäkringsansvar, inhämta upplysningar från läkare, sjukhus, annan vårdinrättning, allmän försäkringskassa eller annan försäkringsinrättning eller annan kommunal/statlig verksamhet ska lämnas om Folksam begär det. Om bedömning inte kan ske på grund av att medgivande inte lämnats, föreligger inte rätt till ersättning.

Den som gör anspråk på utbetalning ska, om annan än försäkringstagaren, styrka sin rätt till beloppet.

Avgifter och skatter

Avgifter

Under försäkringstiden uppkommer kostnader för bland annat administration, försäljning och kapitalförvaltning. För att täcka dessa kostnader har Folksam rätt att ta ut avgifter från försäkringen.

Om du är medlem i ett fackförbund och tecknar erbjudandet Medlemsspar gäller särskilda villkor för avgifterna, förutsättningarna för avgifterna framgår av aktuell förköpsinformation som finns på folksam.se.

Folksam kan ändra nivån och sättet att ta ut avgifter under försäkringstiden.

I samband med att försäkringen tecknas lämnar Folksam information om vilka avgifter som tas ut samt storleken på avgifterna. För aktuella avgifter se förköpsinformationen, som finns på folksam.se.

Skatter

Avkastningsskatt

Försäkringskapitalet beskattas enligt lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel. Kapitalunderlag är ingående värde den 1 januari plus hela värdet av premieinsättningar under perioden januari – juni och halva värdet av premieinsättningar under perioden juli – december. Skatteunderlag är kapitalunderlaget multiplicerat med statslåneräntan den 30 november föregående beskattningsår plus en procentenhet, dock minst 1,25 procent. Skatteunderlaget beskattas sedan med 30 procent.

Avkastningsskatten betalas in av Folksam, som är den skattskyldiga. Folksam tar ut skatten månadsvis genom inlösen av fondandelar. Skatten tas ut under hela försäkringstiden samt även vid utbetalning och eventuellt återköp.

Inkomstskatt

Utbetalning från en kapitalförsäkring är fri från inkomstskatt och försäkringstagaren får inte göra avdrag i deklARATION för inbetald premie.

Övrigt

Årlig information

En gång om året lämnar Folksam information om värdet på försäkringen. Informationen visar hur sparandet i försäkringen har utvecklats, de premier som placerats på försäkringen, utbetalda belopp och de avgifter som belastat försäkringen. Värdeutvecklingen kan även följas på folksam.se, under Logga in – Mina sidor.

Behandling av personuppgifter

Folksam värnar om din personliga integritet och vill att du ska känna dig trygg i hur vi hantarer dina uppgifter. När du ingår ett försäkringsavtal med Folksam behandlar vi dina personuppgifter huvudsakligen för att fullgöra våra åtaganden enligt försäkringsavtalet och för att följa de lagar och regler som gäller för vår verksamhet. Vi behandlar även dina uppgifter när vi har ett berättigat intresse att behandla dina personuppgifter till exempel för att tillhandahålla relevant information och marknadsföring till dig och för att utveckla våra produkter och tjänster. Hur vi behandlar dina personuppgifter beror på vilka produkter du har hos oss. På folksam.se/personuppgifter hittar du mer information om hur vi behandlar dina personuppgifter. Där kan du bland annat läsa om vilka personuppgifter vi behandlar, för vilka ändamål vi behandlar personuppgifter, vilka parter vi delar personuppgifter med och hur du utövar dina rättigheter. Du kan även kontakta vår kundservice på 0771-950 950.

Skaderegistrering

Folksam använder sig också av ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR). Detta register innehåller vissa uppgifter om skadan samt uppgift om vem som begärt ersättning och används endast i samband med skadereglering. Det innebär att bolaget får reda på om du tidigare anmält någon skada hos annat försäkringsbolag. Ändamålet med GSR är att tillhandahålla ett underlag till försäkringsföretag för att identifiera oklara försäkringsfall. Därigenom kan företagen motverka utbetalning av ersättningar som baseras på oriktiga uppgifter. Uppgifterna kan även användas i aidentifierad form för statistiska ändamål.

Personuppgiftsansvarig för GSR är Skadeanmälningsregister (GSR) AB, Box 24171, 104 51 Stockholm. Se gsr.se för mer information om den behandling av uppgifter som förekommer i registret.

Motverkande av penningtvätt och finansiering av terrorism

Folksam följer ett strikt regelverk för att förhindra att dess produkter och tjänster utnyttjas för finansiell brottslighet. Försäkringstagare, försäkrad och andra personer relaterade till försäkringsavtalet är skyldiga att förse Folksam med all nödvändig information och dokumentation med anledning av tillämplig lagstiftning.

Folksam har rätt att

- begränsa ett befintligt avtal samt vägra att ingå nytt avtal om förutsättningarna i första stycket inte är uppfyllda eller i de fall misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism föreligger
- avsluta avtalsförhållandet om det på skälig grund kan misstänkas att nyttjandet av Folksams produkter eller tjänster utgör led i penningtvätt eller finansiering av terrorism
- dela information till andra bolag inom Folksamgruppen i syfte att upptäcka och motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.

Om vi inte skulle komma överens

Vi vill att du ska vara nöjd

Det är viktigt att det finns en väl fungerande klagomålshandling för att du som kund ska kunna få dina intressen tillgodosedda. En god hantering av klagomål ger Folksam en möjlighet att fånga upp problem samt att vidta förebyggande åtgärder.

Vänd dig först till oss på Folksam

Missförstånd klarar vi ofta upp på ett enkelt sätt. Kontakta därför först den som tagit hand om ditt ärende.

Vet du inte vem du ska kontakta kan du prata med vår växel. Berätta vilken typ av ärende det gäller så att du kan kopplas till rätt avdelning.

Kontakta oss

telefon: 0771-950 950

webb: folksam.se

Uppgift om vem som är klagomålsansvarig framgår på folksam.se/klagomal.

Folksams kundombudsman

Om du inte är nöjd med Folksams slutliga beslut, så har du möjlighet att be om omprövning av vår kundombudsman som är oberoende i förhållande till Folksams organisation. Kundombudsmannen prövar de flesta ärenden som gäller försäkring, skador och sparande.

Kundombudsmannen kan göra en opartisk bedömning av ditt ärende och sedan rekommendera Folksam att ändra sitt beslut. Prövningen är självklart kostnadsfri.

Kom ihåg att du måste begära omprövning inom ett år efter Folksams slutliga beslut, och innan preskriptionstiden enligt försäkringsavtalslagen löpt ut.

Om du omfattas av en gruppförsäkring kan det finnas möjlighet att få ärendet prövat av en försäkringskommitté. Vänd dig till Kundombudsmannen för mer information.

Kontakta kundombudsmannen

telefon: 020-65 52 53

e-post: kundombudsmannen@folksam.se

webb: folksam.se/klagomal

Om du fortfarande inte är nöjd

Om vi har försökt lösa problemet tillsammans och du fortfarande inte är nöjd med resultatet, finns det ett antal andra möjligheter för dig att få ditt ärende prövat.

Personförsäkringsnämnden

Personförsäkringsnämnden prövar tvister mellan den försäkrade (enskild konsument) och försäkringsbolaget i ärenden som rör liv-, sjuk- och olycksfallsförsäkring, i de fall där det krävs medicinska bedömningar.

Allmänna reklamationsnämnden (ARN)

ARN är en statlig myndighet som prövar de flesta tvister om privatpersoners försäkringar, dock inte tvister som rör ett lägre belopp än 2 000 kronor, medicinska bedömningar eller vållande frågor vid trafikolyckor.

ARN prövar inte heller försäkringstvister rörande försäkring som grundar sig på kollektivavtal mellan arbetsmarknadens parter, om avtalet föreskriver ett särskilt tvistelösningsförfarande. Detta sker vanligtvis genom prövning i en partssammansatt nämnd.

Fler undantag finns och framgår av ARN:s hemsida. Anmälan till ARN måste göras senast inom ett år efter det att du har framfört ditt klagomål till Folksam.

Adress: Box 174, 101 23 Stockholm

telefon: 08-508 860 00

e-post: arn@arn.se

webb: arn.se

Allmän domstol

Du kan få din tvist med Folksam prövad av tingsrätten. Om du har rättsskyddsförsäkring kan den ersätta en del av rättegångskostnaderna.

Konsumenternas försäkringsbyrå

Försäkringsbyrån ger kostnadsfri information och råd i försäkringsfrågor, men prövar inte enskilda försäkringstvister.

Adress: Box 24215, 104 51 Stockholm,
telefon: 0200-22 58 00
webb: konsumenternas.se

Kommunal konsumentvägledning

Du kan också få information och råd via din hemkommuns konsumentvägledare.

Konsumentverket

webb: hallakonsument.se

Vänta inte för länge

Om du väntar för länge med att få din tvist prövad kan du förlora din rätt till ersättning (preskription). Vill du undvika preskription måste du väcka talan vid tingsrätten inom tio år från skadehändelsen/tidpunkten när det förhållande inträffade/inträdde som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd.

Om den tidpunkten inträffat före den 1 januari 2015 måste du i regel väcka talan inom tre år från det att du fick kännedom om att fordringen kunde göras gällande. Om ett försäkringsavtal berättigar till ersättning för olika ersättningsposter eller olika skador vid olika tidpunkter kan delar av kravet preskriberas enligt äldre bestämmelser och andra delar enligt nya bestämmelser.

Om du som privatperson anmält din skada eller ditt anspråk före preskriptionstidens utgång har du alltid sex månader på dig att väcka talan från det att du fått slutligt besked från Folksam eller Kundombudsmannen.

Begreppsförklaringar

Arvsberättigade släktingar

Med begreppet arvsberättigade släktingar avses fysiska personer som är släkt med försäkringstagaren och som har arvsrätt enligt lag efter denne. Med arvsberättigade släktingar avses även fysiska personer som genom adoption har arvsrätt efter försäkringstagaren. Med arvsberättigade släktingar avses således inte exempelvis efterlevande make, inte heller Allmänna arvsfonden. Fördelning av försäkringsbelopp mellan de arvsberättigade släktingarna sker efter vad som gäller för arvsrätten efter försäkringstagaren.

Efterlevandeskydd

Efterlevandeskydd är ett samlingsnamn för olika typer av skydd som ger ekonomisk ersättning till förmånstagare vid försäkringstagarens dödsfall.

Fond

En fond är en samling av värdepapper, till exempel aktier eller obligationer.

Fondförvaltning

Förvaltningsform som innebär att försäkringstagaren själv bestämmer inriktningen på sitt sparande genom att välja en eller flera fonder som är valbara hos försäkringsgivaren och därmed tar den finansiella risken.

Förköpsinformation

Information om försäkringen som försäkringsgivaren enligt lag måste lämna inför tecknandet.

Förmånstagare

Förmånstagare är den som kan ha rätt till försäkringsbeloppet eller försäkringen.

Förmånstagarförordnande

Förmånstagare är den som kan ha rätt till försäkringsbeloppet eller försäkringen. Förmånstagarförordnandet, som är en del av försäkringsavtalet, är ibland standardiserat. Det kan försäkringstagaren oftast ändra på genom att anmäla ett särskilt förmånstagarförordnande.

Försäkrad

Fysisk person på vars liv eller hälsa en försäkring gäller.

Försäkringsgivare

Försäkringsgivare som fysisk eller juridisk person har tecknat försäkring med.

Försäkringshandlingar

Försäkringsbesked

Innehåller upplysningar om vem som är försäkringstagare, försäkrad och förmånstagare, om försäkringstid, premiebetalningstid och omfattningen av försäkringen.

Vid ändring av försäkring under försäkringstiden framställs nytt försäkringsbesked eller tillägg till försäkringsbeskedet som sänds till försäkringstagaren.

Försäkringsvillkor

Beskriver de regler som gäller för försäkringen. Innehåller bland annat upplysningar om vem som är försäkringsgivare samt vilka ersättningsmoment och ändringsmöjligheter som finns.

Försäkringskapital

Försäkringskapitalet är det aktuella värdet på försäkringen. Försäkringskapitalet påverkas bland annat av inbetalda premier, avgifter och avkastning.

Försäkringstagare

Den som ingått försäkringsavtal med Folksam och som äger försäkringen. Övergår äganderätten till annan, betraktas denne därefter som försäkringstagare.

Försäkringstid

Försäkringstiden är den tid som försäkringen gäller. Utbetalningstiden, det vill säga den tid som det sker utbetalning från försäkringen, ingår i försäkringstiden.

Inlösenvärde

Inlösenvärdet motsvarar det belopp som utbetalas från försäkringen.

Livsfallsförordnande

I ett livsfallsförordnande kan försäkringstagaren välja vem som får försäkringsbeloppet vid vald slutålder.

Prisbasbelopp

Belopp som grundar sig på prisutvecklingen i samhället (konsumentprisindex) och som varje år bestäms av regeringen. Prisbasbeloppet används som underlag vid olika beräkningar, till exempel pensioner.

Återbetalningsskydd

Återbetalningsskydd är en typ av efterlevandeskydd som innebär att hela eller en del av försäkringskapitalet betalas ut till förmånstagare vid försäkringstagarens död.

Återköp

Försäkringen utbetalas i förtid med ett engångsbelopp. Särskilda regler finns som inskränker rätten till återköp.

Regler för Folksams fondportföljer

Folksam erbjuder sex olika fondportföljer, anpassade för olika livssituationer och riskpreferenser.

Folksams tre pensionsportföljer, Folksam Pension, är tänkta att fungera för pensionssparande och innehåller både risknedtrappning och rebalansering.

Folksams tre sparportföljer, Folksam Sparande, är tänkta att fungera för annat sparande än pensionssparande och innehåller rebalansering.

Risknedtrappning och rebalansering beskrivs närmare nedan.

Folksams fondportföljer är helt valfria och den som är placeringsberättigad i försäkringen kan lätt byta till och från en av Folksams fondportföljer. Ett byte från Folksams fondportfölj kan göras till någon av Folksams andra fondportföljer eller till ett eget fondval. Det är också möjligt att utöver en placering i en av Folksams fondportföljer även kombinera med egna fondval. För fondval som görs utanför Folksams fondportföljer ingår inte risknedtrappning och rebalansering.

Folksams fondportföljer kan användas av Folksam för placering av premie för det fall den som är placeringsberättigad i försäkringen inte gjort ett eget val, som s.k. entréfond.

Alla fonder som fondportföljerna består av finns i Folksams guidade fondutbud och uppfyller våra krav på hållbarhet.

Aktuellt innehav i respektive av Folksams fondportföljer finns beskrivet på Folksam.se under *Vårt fondutbud*.

Rebalansering och eventuell risknedtrappning som gäller för fondportföljerna tillämpas enbart så länge den försäkrade lever. Om den försäkrade avlider och återbetalningsskydd ska utbetalas upphör Folksams fondportfölj med konsekvensen att Folksam inte gör någon ytterligare rebalansering eller risknedtrappning avseende fonderna i försäkringen. Det innebär att fördelningen mellan de fonder som försäkringskapitalet är placerat i vid tidpunkten för den försäkrades dödsfall därefter inte kommer att förändras av Folksam.

Rebalansering

Folksams fondportföljer är skräddarsydda för olika risknivåer och rebalanseras årligen med utgångspunkt i den försäkrades födelsedag. Med rebalansering menas att fondportföljens fördelning mellan de olika aktie- och räntefonderna som ingår i fondportföljen återställs en gång per år till den i förväg bestämda fördelningen. Rebalansering innebär att andelar i den eller de fonder i en specifik fondportfölj, som i jämförelse med övriga fonder i samma portfölj har haft en mer positiv värdeutveckling, säljs av för att köpa andelar i de fonderna i portföljen, vars värdeutveckling i jämförelse har varit mindre positiv. På så sätt bibehålls den risknivå som respektive Folksams fondportfölj är avsedd att uppnå. Rebalansering görs oavsett om den samlade fondportföljen har gått upp eller ned i värde och omfattar alla fonder som ingår i fondportföljen, dvs oavsett om en enskild fond har ökat eller minskat i värde. Exempel på hur rebalansering görs: Om någon eller några aktiefonder i en specifik fondportfölj har gått ner i värde, och en räntefond i samma portfölj haft en mer positiv värdeutveckling än aktiefonderna, så kommer andelar i räntefonden att säljas av för att investera i aktiefonderna, för att återställa den förutbestämda fördelningen mellan fonderna i fondportföljen. Rebalansering görs under hela försäkringstiden, dvs både innan försäkringen börjar utbetalas och under utbetalningstiden.

Folksams fondportföljer är avsedda för en längre tids investering och utan rebalansering skulle den avsedda risknivån i fondportföljen förändras över tid. Syftet med att återställa fördelningen mellan fonderna är att uppnå riskspridning och jämna ut värdesvängningar i Folksams fondportföljer. Folksam garanterar inte att fondportföljerna får den värdeutveckling som eftersträvas.

Risknedtrappning

En viss tid innan utbetalningstidpunkten påbörjas risknedtrappningen för att minska exponering mot marknadsvolatilitet. Risknedtrappningen sker med utgångspunkt i begärt utbetalningsdatum och sker bara i Folksam Pension fondportföljer.

Från den tidpunkt när risknedtrappning påbörjas, genomförs den så att andelen aktiefonder i fondportföljen minskar årligen fram till utbetalningsdatum. Andelen aktiefonder stannar på en förutbestämd procentuell andel aktiefonder och räntefonder. Hur långt innan utbetalningstidpunkten risknedtrappningen påbörjas och vilken andel aktiefonder som är minimum skiljer mellan de olika Folksam Pension fondportföljerna. Risknedtrappningen görs inte efter att tidpunkten för utbetalning av försäkringen har uppnåtts.

Risknedtrappningen beräknas utifrån utbetalningsdatum även om sparandet i Folksam Pension fondportfölj påbörjas efter den tidpunkt då risknedtrappningen enligt den aktuella fondportföljen skulle ha påbörjats. Folksam Pension fondportfölj kommer då bestå av en större andel räntefonder redan vid tecknandet av försäkringen. Till exempel gäller för fondportföljen Folksam Pension 100 att den innan risknedtrappningen börjar består av 100 % aktiefonder. Risknedtrappningen i den portföljen påbörjas 10 år före utbetalningsdatum och aktiedelen sjunker med 5 % per år. Om sparandet i Folksam Pension 100 påbörjas när det är 8 år kvar till utbetalning kommer aktiedelen att redan när försäkringen tecknas vara risknedtrappad till 90 % och 10 % utgörs av räntefonder.

Om utbetalningstidpunkten i fondförsäkringen tidigareläggs så kommer risknedtrappning att göras så att den för respektive fondportfölj förutbestämda fördelningen mellan aktiefonder och räntefonder som ska gälla vid utbetalningstidpunkten tillämpas från den tidigarelagda utbetalningstidpunkten. Till exempel om det är mer än tio år kvar till utbetalningstidpunkten gäller för Folksam Pension 100 att fondportföljen består av 100 % aktiefonder. Om utbetalningstidpunkten då tidigareläggs så att utbetalning ska påbörjas genast, så ändras fördelningen mellan aktiefonder och räntefonder till 50 % aktiefonder och 50 % räntefonder, dvs till den förutbestämda fördelning som ska gälla vid utbetalningstidpunkten.

Även vid byte mellan fondportföljer kommer fördelningen mellan aktie- och räntefonder, och därmed även risknivån, att anpassas till den risknedtrappning som gäller för den nya fondportföljen med hänsyn tagen till den valda utbetalningstidpunkten. En annan fondportfölj medför således en högre eller lägre risk.

Folksam Pension fondportföljer

Rebalansering sker årligen med utgångspunkt i den försäkrades födelsedag i alla Folksam Pension fondportföljer.

Folksam Pension 100 – Innehåller 100 % aktiefonder och syftar till att ha en högre risk än övriga Folksam Pension fondportföljer. Risknedtrappning påbörjas 10 år innan utbetalningen av försäkringen och aktiedelen sjunker med 5 % årligen fram till utbetalningsdatum och stannar på 50 % aktiefonder och 50 % räntefonder.

Folksam Pension 75 – Innehåller 75 % aktiefonder och 25 % räntefonder och syftar till att ha en lägre risk än Folksam Pension 100 men en högre risk än Folksam Pension 50. Risknedtrappning påbörjas 7 år innan utbetalningen av försäkringen. Aktiedelen sjunker med 5 % årligen fram till utbetalningsdatum och stannar på 40 % aktiefonder och 60 % räntor.

Folksam Pension 50 – Innehåller 50 % aktiefonder och 50 % räntefonder och syftar till att ha en lägre risk än övriga Folksam Pension fondportföljer. Risknedtrappning påbörjas 4 år innan utbetalningen av försäkringen. Aktiedelen sjunker med 5 % årligen fram till utbetalningsdatum och stannar på 30 % aktiefonder och 70 % räntefonder.

Folksam Sparande fondportföljer

För kunder som fokuserar på sparande och investeringar erbjuder Folksam tre portföljer med olika risknivå som rebalanseras årligen i enlighet med reglerna som beskrivits ovan under *Rebalansering*.

Folksam Sparande 100 – Innehåller 100 % aktiefonder och syftar till att ha en högre risk än övriga Folksam Sparande fondportföljer.

Folksam Sparande 75 – Innehåller 75 % aktiefonder och 25 % räntefonder och syftar till att ha en lägre risk än Folksam Sparande 100 men en högre risk än Folksam Sparande 50.

Folksam Sparande 50 – Innehåller 50 % aktiefonder och 50 % räntefonder och syftar till att ha en lägre risk än övriga Folksam Sparande fondportföljer.

Folksam ändrar fondfördelning vid rebalansering och risknedtrappning

Om den som är placeringsberättigad i försäkringen väljer att placera i en av Folksams fondportföljer innebär det att Folksam kommer att ändra fördelningen av fonder i försäkringen i enlighet med reglerna om rebalansering och risknedtrappning som beskrivits ovan. Folksam kommer genomföra rebalansering och risknedtrappning oavsett marknadshändelser, dvs oavsett om värdet på Folksams fondportfölj eller de fonder som ingår i denna har gått upp eller ned. Den placeringsberättigade ansvarar själv för värdeutvecklingen efter placeringen i Folksams fondportfölj.

Historisk avkastning är ingen garanti för framtida avkastning. De premier som placeras i försäkringen kan både öka och minska i värde och det är inte säkert att försäkringstagaren får tillbaka hela det insatta kapitalet.

Förändring av fondportföljerna Folksam Pension och Folksam Sparande

Folksam beslutar om vilka fonder som vid var tid ska ingå i respektive fondportfölj och fördelningen mellan dessa. Folksam kan även i övrigt ändra förutsättningarna för rebalansering mellan fonderna, och för risknedtrappning.

Upphörande av rebalansering och risknedtrappning

Om den placeringsberättigade byter från Folksams fondportfölj till någon eller några fonder inom ramen för Folksams övriga fondutbud utanför Folksams fondportföljer, så kommer Folksam för den del av kapitalet som är placerat utanför Folksams fondportföljer inte att ändra fördelningen av fonder genom rebalansering eller risknedtrappning.

Folksam har rätt att för Folksams fondportföljer när som helst upphöra med rebalansering och/eller risknedtrappning samt rätt att sluta tillhandahålla fondportföljerna. Ändringen träder ikraft 30 dagar efter det att Folksam informerat om ändringen. Kapitalet kommer då att ligga kvar, och nya premier kommer att placeras med den fördelning av aktie- respektive räntefonder som gällde vid den tidpunkt som Folksam upphörde med rebalansering och/eller risknedtrappning, eller slutade tillhandahålla fondportföljerna, tills den som är placeringsberättigad i försäkringen gjort ett eget val. Ytterligare rebalansering och risknedtrappning kommer inte att göras efter detta.

Fondportföljen upphör vid den försäkrades dödsfall

Om den försäkrade avlider och återbetalningsskydd ska utbetalas upphör rebalansering och risknedtrappning. Det innebär att fördelningen mellan de fonder som försäkringskapitalet är placerat i vid tidpunkten för dödsfallet därefter inte kommer att förändras av Folksam. En förändring av fondfördelningen görs av den placeringsberättigade, i enlighet med vad som regleras i försäkringsvillkoren. Vid ett förmånstagarförvärv övergår rätten att ändra fördelningen av försäkringskapitalet mellan fonder samt att byta fonder till förmånstagaren.